

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/52/2023
Identifikačné číslo spisu:	6416209887
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6416209887.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ Mgr. art. Igor Hovorič, narodený 19. mája 1962, podnikajúci pod rovnakým obchodným menom s miestom podnikania: Dolná Ves 23, IČO: 37 396 188 a 2/ akad. soch. Dušan Hagara, narodený 11. decembra 1959, podnikajúci pod obchodným menom: Dušan Hagara - akademický sochár, miesto podnikania: Diviaky nad Nitricou 54, IČO: 17 946 352, obaja zastúpení: Mgr. et Mgr. Lívia Šouc Kost'ová, advokátka so sídlom Pod Donátom 5, Žiar nad Hronom, proti žalovanému: Mesto Nová Baňa, Námestie slobody 1, Nová Baňa, IČO: 00 320 897, zastúpenému spoločnosťou Špireková & Partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Nám. Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom, IČO: 47 232 811, o vydanie hnutelnej veci, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 20C/159/2016, konajúc o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. októbra 2022 č. k. 13Co/60/2021 - 366, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom v 1/ a 2/ rade priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcom 1/ a 2/ atypické drevené lešenie pozostávajúce z jednotlivých prvkov špecifikovaných vo výroku rozsudku. Okresný súd v odôvodnení predmetného rozsudku (v poradí druhého rozsudku vydaného okresným súdom v tejto veci) uviedol, že po doplnení dokazovania vo veci opätovne rozhodol vychádzajúc zo zistených skutkových okolností daného sporu. Konštatoval, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobcovia boli vlastníkami predmetného atypického dreveného lešenia, čo bolo preukázané Zmluvou o dielo č. 3/2013 uzatvorenou dňa 29. septembra 2013 medzi žalobcami - objednávateľmi a V. X. - V. ako zhotoviteľom, ako aj výpoveďou svedka V. X.. V konaní nebola sporná ani ďalšia skutočnosť, a to že žalobcovia ako reštaurátori a zhotovitelia uzavreli po nimi vypracovanom návrhu na reštaurovanie súsošia so žalovaným ako objednávateľom Zmluvu o dielo č. 1/VŽPSM-MIN/2013 zo dňa 17. septembra 2013 (ďalej aj „predmetná zmluva o dielo“), ktorej predmetom bola I. etapa obnovy súsošia sv. Trojice, ul. Bernoláková, Nová Baňa. V čl. II., bod 2.2 predmetnej zmluvy o dielo sa zmluvné strany dohodli na tom, že všetky reštaurátorské práce budú vykonané podľa

schváleného ponukového rozpočtu vypracovaného žalobcami (zhotoviteľmi), ktorý rozpočet tvorí prílohu zmluvy; (predmetná zmluva o dielo neobsahuje žiadne ustanovenie ohľadne prevodu vlastníckeho práva k lešeniu zo žalobcov na žalovaného). V tomto rozpočte sú uvedené v rámci rozsahu prác a finančných nákladov, I. etapa v tabuľkovom prehľade tri položky, pričom položka poradové č. 1 je označená nasledovne: „prípravné práce, zabezpečenie prívodu el. energie, reštaurátorské lešenie cena bez DPH 3.292,50 Eur, cena s DPH 3.951,- Eur“.

1.1. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na ust. § 123, § 126 ods. 1, § 132 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka, ďalej na ust. § 536 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb., Obchodného zákonníka a uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Závazkový vzťah medzi žalobcami a žalovaným posúdil ako obchodno-právny vzťah, v ktorom žalobcovia ako podnikatelia v súvislosti so svojou podnikateľskou činnosťou uzavreli zmluvu o dielo podľa ust. § 536 a nasl. Obchodného zákonníka so žalovaným ako subjektom verejného práva na účely zabezpečenia verejnej potreby reštaurovania súsosia nachádzajúceho sa na verejnom priestranstve (§ 261 ods. 2, 3 písm. b) Obchodného zákonníka). V konaní však zostala sporná otázka, či na základe Zmluvy o dielo č. 1/VŽPSM-MIN/2013 zo dňa 17. septembra 2013 žalovaný nadobudol vlastnícke právo k lešeniu. Po vrátení veci na ďalšie konanie okresný súd vykonal doplnenie dokazovania vypracovaním znaleckého posudku za účelom stanovenia skutočnej ceny (všeobecnej hodnoty) lešenia v čase, keď bolo vyhotovené. Z takto doplneného dokazovania vyplynul záver, že skutočná hodnota lešenia bola podstatne vyššia, ako hodnota lešenia, ktorú žalobcovia fakturovali žalovanému faktúrou č. 03158/13 zo dňa 7. novembra 2013, v ktorej jednou z fakturovaných položiek bolo aj zhotovenie reštaurátorského lešenia v sume 3.292,50 eura bez DPH (3.951 eur s DPH). Na základe uvedeného dospel okresný súd k záveru, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by lešenie na základe Zmluvy o dielo č. 1/VŽPSM-MIN/2013 zo dňa 17. septembra 2013 nadobudol žalovaný do vlastníctva. Žalobcami vyfakturovaná suma 3.951 eur s DPH vzhľadom na skutočnú hodnotu lešenia nemohla predstavovať celú cenu lešenia, ktorú mal žalovaný žalobcom uhradiť. Lešenie bolo použité pri vykonávaní diela, nestalo sa tak súčasťou tohto diela, ostalo samostatnou vecou, pretože pri vykonaní diela nebolo do tohto diela zapracované. V tomto smere poukázal okresný súd na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/24/2008 z 18. marca 2009, v ktorom Najvyšší súd SR vyslovil záver, že nepovažuje nezpracovaný materiál do predmetu zmluvy o dielo za súčasť diela. Ak by sa veci obstarané zhotoviteľmi, teda aj lešenie stalo súčasťou diela, potom by platila úprava podľa § 541 Obchodného zákonníka, v opačnom prípade by jej aplikácia bola vylúčená.

1.2. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že vzhľadom na absenciu akejkoľvek zmluvnej úpravy týkajúcej sa vlastníckeho práva k lešeniu, resp. prevodu vlastníckeho práva k lešeniu v Zmluve o dielo č. 1/VŽPSM-MIN/2013 zo 17. septembra 2013, nie je možné mať za to, že by táto absencia zmluvnej úpravy mala byť na ťarchu žalobcov a že vlastníkom lešenia sa stal žalovaný. Uvedené nie je možné vyvodzovať podľa okresného súdu ani z dokumentu označeného ako „Záznam z kontrolného dňa I. etapy reštaurátorských prác na akciu Obnova súsosia sv. Trojice, ul. Bernoláková, Nová Baňa, konaného dňa 5. novembra 2013“ (čl. 150 spisu), v zmysle ktorého: „po uzatvorení tejto etapy reštaurátorských prác dňom 05. 11. 2013 reštaurátor odovzdá lešenie do správy investora, mesta Nová Baňa“, pretože tento záznam nepredstavuje dodatok ku zmluve.

1.3. Na základe uvedených skutočností okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že mal za preukázané, že žaloba je dôvodná, preto jej vyhovel v celom rozsahu. Vzhľadom na rozsah a rozmery jednotlivých súčastí lešenia, okresný súd určil lehotu na plnenie 15 dní, aby strany sporu mali dostatok času na prípravu odovzdania lešenia, vrátane zabezpečenia techniky potrebnej na jeho premiestnenie. V závere odôvodnenia v poradí druhého rozsudku vydaného okresným súdom v tejto veci, okresný súd uviedol, že nemal dôvod doplniť dokazovanie na zistenie tej skutočnosti, či žalovaný po demontáži lešenia uskladnil všetky jeho časti a či sa o lešenie riadne staral ako jeho domnelý vlastník. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 10. júna 2021, v rámci ktorej žalovaný argumentoval tým, že znalec v znaleckom posudku uviedol, že mu neboli sprístupnené všetky súčasti lešenia, pretože na mieste ohliadky sa v čase jej vykonávania nenachádzali, okresný súd v odôvodnení predmetného rozsudku uviedol, že predmetom znaleckého dokazovania a úlohou znalca nebolo zisťovať, kde sa jednotlivé súčasti lešenia nachádzajú, preto znalecký posudok, resp. záznam znalca z ohliadky nemožno považovať za dôkaz preukazujúci, že jednotlivé súčasti lešenia neexistujú, prípadne, kde sa nachádzajú. Uvedené podľa názoru okresného súdu len preukazuje, že

žalovaný si ako domnelý vlastník povinný sa o lešenie starať, nesplnil povinnosť poskytnúť znalcovi potrebnú súčinnosť a predložiť mu na ohliadke všetky súčasti lešenia za účelom stanovenia jeho skutočnej ceny (hodnoty). Žalovaný bol ako domnelý vlastník povinný sa starať o lešenie a v súlade so zásadou rozumného hospodára bol povinný zabezpečiť jednotlivé jeho súčasti pred ich stratou alebo zničením. Žalovaný síce tvrdil, ale ničím nepreukázal, že lešenie, resp. jeho niektoré súčasti neexistujú. Naopak, v priebehu celého konania spočívala obrana žalovaného v tom, že je vlastníkom lešenia, pričom ak by už v tom čase lešenie, resp. niektoré jeho súčasti neexistovali, nemohlo by ani existovať vlastnícke právo žalovaného „k tejto neexistujúcej veci“. Z uvedeného dôvodu vyhodnotil okresný súd uvedené tvrdenia žalovaného ako účelové a ničím nepodložené, produkované s cieľom oddialiť rozhodnutie súdu vo veci a rozhodol tak, že žalobe vyhovel.

2. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu vo výroku I. zmenil tak, že žalovaný je povinný vydať žalobcom 1/ a 2/ atypické drevené lešenie pozostávajúce vo výroku uvedení jednotlivých častí a to v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že splnením uvedenej povinnosti žalovaným jednému zo žalobcov zaniká uvedená povinnosť v celom rozsahu aj voči druhému žalobcovi a vo výroku II. a III. rozsudok okresného súdu potvrdil. Zároveň, žalobcom priznal náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 a ust. § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 (a contrario) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP vo výroku I. len z hľadiska formálneho zmenil tak, že oproti výroku rozsudku súdu prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcom 1/ a 2/ atypické drevené lešenie špecifikované vo výroku rozsudku s tým, že splnením uvedenej povinnosti žalovaným jednému zo žalobcov zaniká uvedená povinnosť v celom rozsahu aj voči druhému žalobcovi, a to z toho dôvodu, že žalovaný v odvolaní spochybnil určitosť výroku rozsudku súdu prvej inštancie v tom zmysle, že z neho nie je zrejmé, či má predmetné lešenie vydať duplicitne žalobcovi 1/ a aj žalobcovi 2/. Vo výroku II. a III. odvolací súd v poradí druhý rozsudok vydaným súdom prvej inštancie v tejto veci podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil konštatujúc, že k zmene výroku I. odvolaním žalovaného napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom došlo len čo do jeho formy, nie z dôvodu jeho vecnej nesprávnosti, preto zmena výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie nemala vplyv na správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v jeho II. a III. výroku.

2.2. Odvolací súd uviedol, že z obsahu odvolania žalovaného vyplynulo, že žalovaný v rámci svojej odvolacej argumentácie v odvolaní namietal, že: a) výrok rozsudku súdu prvej inštancie je zmätočný a nevykonateľný, pretože nereflektuje skutočnosť „riadne žalovaným preukázanú znaleckým posudkom“, z ktorého vyplýva, že v čase vydania v poradí druhého rozsudku súdu prvej inštancie niektoré časti atypického dreveného lešenia už neexistovali, pričom argumentáciu súdu prvej inštancie, že žalovaný bol ako domnelý vlastník povinný v súlade so zásadou rozumného hospodára zabezpečiť jednotlivé časti lešenia pred stratou a zničením, označil žalovaný v odvolaní za vágnu, b) výrok rozsudku súdu prvej inštancie je podľa žalovaného nevykonateľný aj z toho dôvodu, že žalovaný bol v zmysle predmetného rozsudku zaviazaný plniť viacerým žalobcom, avšak bez bližšieho určenia spôsobu plnenia, c) rozsudok súdu prvej inštancie je minimálne v odseku 18. odôvodnenia rozsudku nepreskúmateľný, pretože súd prvej inštancie sa v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nevysporiadal s vyššie uvedeným faktom (že niektoré časti atypického dreveného lešenia v čase vydania odvolaním napadnutého rozsudku už neexistovali), d) žalovaný v odvolaní vzniesol námietku premlčania „prípadného“ práva žalobcov na vydanie atypického dreveného lešenia argumentujúc tým, že žalobcovia sa v žalobe (v petite žaloby) podanej voči žalovanému domáhali vydania atypického dreveného lešenia bez akéhokoľvek bližšieho upresnenia a až po upozornení súdom prvej inštancie pri predbežnom prerokovaní nároku, že petit žaloby je neurčitý nevykonateľný, žalobcovia v podaní zo dňa 19. mája 2017 upresnili podanú žalobu (petit žaloby) tak, že špecifikovali jednotlivé časti atypického dreveného lešenia, avšak ku dňu tohto upresnenia petit žaloby už všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva žalobcov uplynula, e) súd prvej inštancie bez riadneho odôvodnenia nevykonania doplnenia dokazovania výsluchom znalca a ohliadkou na mieste samom, ktoré doplnenie dokazovania navrhol na pojednávaní konanom na súde prvej inštancie dňa 10. júna 2021 žalovaný za účelom zistenia, ktoré konkrétne kusy lešenia existujú a ktoré nie, doplnenie dokazovania výsluchom znalca a ohliadkou na mieste samom nevykonával, f) súd prvej inštancie uznesením zo dňa 24. novembra 2021 bez nariadenia pojednávania nariadil vo veci

znalecké dokazovanie za účelom zistenia skutočnej ceny (všeobecnej hodnoty) lešenia a následne (zrejme po dotaze znalca) kontaktoval výzvou žalobcov, aby svoj návrh na vykonanie dokazovania doplnili o dátum, ku ktorému má byť znalcom určená všeobecná hodnota lešenia, pričom o uvedenom nebol žalovaný upovedomený a rovnako nedošlo ani k oprave uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania, čím došlo podľa žalovaného k porušeniu princípu rovnosti zbraní ako i práva na kontradiktórny proces.

2.3. Po prejednaní odvolania žalovaného odvolací súd uviedol, že pokiaľ ide o žalovaným namietanú nevykonateľnosť výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodu, že niektoré časti lešenia už neexistujú, tak sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalovaný, ktorý sa domnieval, že je vlastníkom lešenia bol povinný v súlade so zásadou rozumného hospodára starať sa o lešenie a zabezpečiť jeho jednotlivé časti pred ich stratou alebo zničením a tento názor súdu prvej inštancie nepovažuje za nepravdivý a vágny, tak ako ho označil v odvolaní žalovaný, pretože bez ohľadu na to, či sa žalovaný vníma/vnímal ako domnelý vlastník predmetného dreveného atypického lešenia alebo nie, bol povinný sa o lešenie riadne postarať a zamedziť jeho strate, či zničeniu, pretože mu bolo v zmysle Záznamu z kontrolného dňa I. etapy reštaurátorských prác na akciu Obnova súsošia sv. Trojice, ul. Bernolákova, Nová Baňa, konaného dňa 5. novembra 2013 (čl. 150 spisu) odovzdané do správy. Neobstoí preto vyvíňovacia argumentácia žalovaného, že o lešenie (ktoré mu bolo odovzdané žalobcami do správy) sa riadne postaral, tak že ho uložil v priestoroch Technických služieb mesta Nová Baňa a zabezpečil ho PVC plachtou pred zničením. Výsledkom znaleckého dokazovania bolo zistenie, že skutočná cena lešenia v čase jeho vyhotovenia prevyšovala sumu 3.951 eur vyfakturovanú faktúrou č. 03158/13 zo dňa 7. novembra 2013, čo znamená, že úhradou uvedenej sumy sa žalovaný nemohol stať vlastníkom lešenia, ktoré mu žalobcovia v zmysle vyššie uvedeného Záznamu z kontrolného dňa, konaného dňa 5. novembra 2013 odovzdali po ukončení I. etapy reštaurátorských prác do správy. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uviedol, že úlohou znalca R. V. Z. nebolo zistiť, či predmetné drevené atypické lešenie ako celok existuje alebo nie, ale určiť skutočnú cenu tohto lešenia, a to v kontexte s tým, že žalovaný v priebehu konania pred súdom prvej inštancie tvrdil, že vlastnícke právo k predmetnému lešeniu bolo na neho žalobcami prevedené, a teda, že ako vlastník predmetného lešenia nemá povinnosť vydať ho žalobcom. Práve uvedená skutočnosť bola dôvodom na nariadenie znaleckého dokazovania za účelom zistenia skutočnej ceny lešenia, pretože žalovaný tvrdil, že cena lešenia mu bola žalobcami vyfakturovaná a teda potom, čo túto faktúru žalobcom uhradil, už nemá voči žalobcom v súvislosti s atypickým dreveným lešením žiadne povinnosti. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie bez nariadenia pojednávania a až následne vyzval žalobcov na doplnenie návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania uvedením dátumu, ku ktorému znalec určil skutočnú cenu (všeobecnú hodnotu) lešenia bez toho, aby za uvedeným účelom vyzval aj žalovaného, odvolací súd uvádza, že žalobcovia podali návrh na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom ešte v tom štádiu prvoinštančného konania, ktoré predchádzalo vydaniu v poradí prvého rozsudku vydaného súdom prvej inštancie v tejto veci, čo znamená, že žalovaný sa mal možnosť k tomuto návrhu žalobcov vyjadriť dávno predtým ako súd prvej inštancie po vydaní zrušujúceho uznesenia odvolacím súdom vyzval žalobcov na doplnenie predmetného návrhu na vykonanie dokazovania, ktorú výzvu súdu prvej inštancie považuje odvolací súd z nižšie uvedených dôvodov za nadbytočnú, a že z kontextu odôvodnenia zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu je v dostatočnej miere zjavné, čo bolo dôvodom zrušenia v poradí prvého rozsudku vydaného súdom prvej inštancie v tejto veci a vrátenia veci na ďalšie konanie a teda, že úlohou súdu prvej inštancie bolo za pomoci znaleckého dokazovania zistiť, či úhradou sumy 3.951 eur, vyfakturovanej žalovanému žalobcami faktúrou č. 03158/13 zo dňa 7. novembra 2013 mohlo dôjsť k úhrade celej ceny atypického dreveného lešenia, keďže z listinných dôkazov založených v spise na č. I. 29 a č. I. 30 (list žalobcov zo dňa 4. júla 2016 označený ako „Atypická stavba dreveného lešenia pre reštaurovanie Súsošia sv. Trojice v Novej Bani - žiadosť“ a list žalobcov zo dňa 23. júla 2016, označený ako „Atypická stavba dreveného lešenia pre reštaurovanie 8123 Súsošia sv. Trojice v Novej Bani, Odpoveď na list č. VŽPMS-2016/01530/11262 zo dňa 15. júla 2016“, adresované žalovanému) je zjavné, že žalobcovia ešte v štádiu predchádzajúcom začatiu konania tvrdili, že skutočná cena lešenia je 12.074 eur, a teda, že úhradou sumy 3.951 eur, ktorá bola žalovanému ako jedna z položiek vyfakturovaná faktúrou č. 03158/13 zo dňa 7. novembra 2013 v súvislosti s ukončením I. etapy reštaurátorských prác nemohol žalovaný nadobudnúť predmetné lešenie do svojho vlastníctva. Z uvedeného je zjavné, že ak súd prvej inštancie vyzval žalobcov, aby doplnili svoj návrh na vykonanie

dokazovania znaleckým posudkom o uvedenie dátumu, ku ktorému má znalec určiť skutočnú cenu lešenia, postupoval nadbytočne a týmto nadbytočným postupom nemohol ukrátiť žalovaného na jeho procesných právach, pretože nemalo žiadny zmysel, aby sa strany sporu (žalobcovia či žalovaný) vyjadrovali k niečomu, čo bolo v súvislosti s predmetom znaleckého dokazovania už z predchádzajúceho priebehu konania zrejmé. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uvádza, že z vyššie uvedenej predžalobnej korešpondencie žalobcov tiež vyplýva, že žalobcovia odovzdanie predmetného lešenia do správy žalovaného v zmysle Záznamu z kontrolného dňa I. etapy reštaurátorských prác na akciu Obnova súsošia sv. Trojice, ul. Bernolákova, Nová Baňa, konaného dňa 5. novembra 2013 nepovažovali za prevod vlastníckeho práva k lešeniu zo žalobcov na žalovaného, pretože vo vyššie uvedenej žiadosti zo dňa 4. júla 2016, adresovanej žalovanému chceli poznať odpoveď na otázku, či sa bude predmetné lešenie z roku 2013 používať na pokračovanie reštaurátorských prác obnovy súsošia a v prípade, že áno, žiadali, aby im žalovaný „vyplatil“ (nahradil) náklady, ktoré vynaložili na realizáciu stavebných prác atypického dreveného lešenia v celkovej sume 12.074,80 eura, čo žalovaný neakceptoval, preto žalobcovia potom, čo bezvýsledne doručili žalovanému pokus o zmier, podali voči žalovanému žalobu, ktorou sa domáhali vydania lešenia. V uvedenej súvislosti odvolací súd uviedol, že pokiaľ žalovaný v odvolaní argumentoval tým, že výrok rozsudku súdu prvej inštancie je nevykonateľný, pretože niektoré v ňom uvedené časti atypického dreveného lešenia už neexistujú, a preto ich nebude možné žalobcom vydať, tak je na žalobcoch, aby sa potom, čo zistia, ktoré časti atypického dreveného lešenia im budú žalovaným na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu prvej inštancie vydané a ktoré nie rozhodli, či si budú voči žalovanému následne uplatňovať s tým súvisiace nároky alebo nie a pokiaľ sa rozhodnú, že áno, bude potrebné zohľadniť skutočnosť, že žalovaný im na základe faktúry č. 03158/13 zo dňa 7. novembra 2013 časť so Znaleckým posudkom č. 07/2021 zo dňa 12. mája 2021 stanovenej hodnoty lešenia ku dňu jeho vyhotovenia (12.298,00 eura), už uhradil.

2.4. Pokiaľ išlo o žalovaným namietané premlčanie nároku žalobcov na vydanie predmetného atypického dreveného lešenia, z dôvodu, že žalobcovia sa pôvodne v žalobe domáhali iba vydania atypického dreveného lešenia bez akéhokoľvek bližšieho upresnenia (bližšej špecifikácie) jeho jednotlivých súčastí, pričom takýto petít žaloby bol neurčitý a nevykonateľný, na čo boli žalobcovia upozornení súdom prvej inštancie pri predbežnom prejednaní sporu dňa 4. mája 2017 a následne listom zo dňa 19. mája 2017 upresnili podanú žalobu z hľadiska špecifikácie jednotlivých častí lešenia, čo však bolo po uplynutí premlčacej doby, odvolací súd uvádza, že žalovaný vzniesol námietku premlčania až v odvolaní proti v poradí druhému rozsudku súdu prvej inštancie vydanému v tejto veci, ktorá skutočnosť je novotou v zmysle ust. § 366 CSP, preto odvolací súd nemal dôvod na námietku premlčania vznesenú žalovaným až v odvolaní proti v poradí druhému rozsudku súdu prvej inštancie, vydanému v tejto veci prihliadať.

2.5. Pokiaľ ide o žalovaným v odvolaní namietané nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, v dôsledku ktorého je v poradí druhý rozsudok súdu prvej inštancie podľa názoru žalovaného nepreskúmateľný, odvolací súd uviedol, že s uvedenou odvolacou námietkou žalovaného sa tiež nemohol stotožniť, pretože súd prvej inštancie postupujúc v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti, vysvetlil akými úvahami sa riadil, z akých dôkazov vychádzal a prečo niektoré z navrhovaných dôkazov nevykonával. V uvedenej súvislosti poukázal odvolací súd na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/225/2012 zo dňa 10. januára 2013, kde Najvyšší súd SR uvádza: „Kritériom pre posúdenie preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitosti odôvodnenia ustanovených zákonom.“ Z uvedeného je zrejmé, že ak súdne rozhodnutie spĺňa náležitosti vyžadované ust. § 220 CSP, tak ho nemožno hodnotiť ako nepreskúmateľné.“

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ustanovenie § 420 písm. f) CSP) a skutočnosťou, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP).

3.1. Dovolateľ má v prvom rade za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

3.2. Dovolateľ poukázal na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 344/2019 z

21. novembra 2019, nakoľko podľa dovolateľa rozsudok súdu prvej inštancie nedáva konzistentné odpovede na rozhodujúce otázky potrebné pre posúdenie veci. Podľa dovolateľa táto vada rozsudku súdu prvej inštancie nebola odstránená ani v odvolacom konaní, v ktorom bola potvrdená vecná správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, a preto ani rozsudok odvolacieho súdu nemožno považovať za preskúmateľný. Dovolateľ teda namietal nedostatok odôvodnenia rozsudkov súdov oboch stupňov. Krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou žalovaného o nemožnosti vykonania napadnutého rozhodnutia a len jednoducho a formalisticky konštatoval, že žalobca sa môže v prípade nevydania niektorých častí atypického dreveného lešenia domáhať svojich nárokov.

Podľa dovolateľa okresný ale ani odvolací súd neprihliadol na nesplnenie náležitostí reivindikácie žaloby, pretože žaloba v tejto veci smerovala proti subjektu, ktorý v spore nebol pasívne legitimovaný, jednotlivé veci, ktorých vydanie bolo predmetom konania, neboli dostatočne individualizované a v konaní nebola preukázaná ani aktívna legitímácia žalobcu a jeho vlastníctvo k predmetu konania.

Napádaný rozsudok krajského súdu, ale ani rozsudok okresného súdu nedáva podľa dovolateľa odpoveď v akom rozsahu a kvalite má povinný svoju povinnosť splniť, nedisponuje teda materiálnou zložkou vykonateľnosti (o. i. pôvodné atypické drevené lešenie, ktoré bolo predmetom žaloby na vydanie veci, pochádza z roku 2013 a nakoľko je vyrobené z dreva, pôsobením času ako i jeho použitím na účel na ktorý bolo vyhotovené, je značne znehodnotené, avšak podľa rozhodnutia krajského súdu je možné sa domnievať, že dovolateľ má vydať žalobcom vec novú v prvotriednej kvalite!) Výrok rozsudku súdu prvej inštancie, potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu, ukladajúce povinnosť žalovanému, nespĺňajú požiadavku určitosti, pretože z neho nevyplýva jednoznačne a určito predmet plnenia. Rozsah povinnosti uloženej vo výroku rozhodnutia nemožno dodatočne vykladať. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa náležitosti rozhodnutia uvedené v § 387 ods. 3 CSP, keďže sa v ňom nezaoberal podstatnými vyjadreniami žalovaného prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a nevysporiadal sa ani s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

3.3. Ďalej dovolateľ namietal postup okresného súdu (aprobovaný odvolacím súdom), ktorý bez pojednávania nariadil znalecké dokazovanie uznesením zo dňa 24. novembra 2021 a následne (zrejme po dotaze znalca) jednostranne kontaktoval žalobcu výzvou, aby svoj návrh na vykonanie dôkazov doplnil o dátum, ku ktorému má byť znalcom určená všeobecná hodnota lešenia (bez vedomia žalovaného), pričom o uvedenom žalovaný nebol upovedomený (nemal možnosť sa k uvedenému návrhu na doplnenie dokazovania vyjadriť) a rovnako nedošlo ani k oprave (úprave) uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania. Zo strany súdu došlo týmto postupom k porušeniu princípu rovnosti zbraní ako i práva na kontradiktórny proces a vytvoril sa stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom. Súd okrem iného aj týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

3.4. A napokon dovolateľ má za to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil náležitým a zákonným spôsobom s odkazom na príslušné právne normy a vykonané dokazovanie ani v časti riešenia sporného vlastníckeho práva k predmetnému atypickému drevenému lešeniu a navyše rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo aj v tejto časti od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP).

3.5. Podľa dovolateľa krajský súd nielenže riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie pri svojich záveroch, pričom jeho tvrdenia o neprevedení vlastníckeho práva k lešeniu zo žalobcov na žalovaného Zmluvou o dielo sú v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním v konaní, ale rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP). V danom prípade sa jedná o extrémny prípad nesúlady vykonaného dokazovania, skutkových záverov s výrokovou časťou. Žalovaný v tomto kontexte poukázal na právny názor vyslovený v Uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. januára 2018, sp. zn. I. ÚS 6/2018.

Dovolateľ má za to, že jeho základné práva (okrem iného aj právo na spravodlivý proces) boli porušené postupom súdu nižšej inštancie ako i postupom odvolacieho súdu, ktorý sa náležite nevysporiadal s odvolaním žalovaného a mal bez ďalšieho za to, že medzi žalobcami a žalovaným nedošlo k prevodu vlastníckeho práva v rozpore s vykonaným rozsiahlym dokazovaním, odmietol sa zaoberať riadne vznesenou námietkou premlčania a napokon vydal rozsudok, ktorý je zmätočný a nevykonateľný.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. októbra 2022, sp. zn. 13Co/60/2021 v celom rozsahu zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie a zároveň mu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania, alebo aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalobu zamietol.

4. K dovolaniu sa vyjadrili žalobcovia, ktorí uviedli, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok okresného súdu považujú za vecne i právne správny, pričom majú za to, že v ňom absentujú akékoľvek vady vytýkané zo strany žalovaného, a teda sú toho názoru, že tak ako krajský súd aj okresný súd v rámci prejednávania dotknutej právnej veci dospeli na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a že obe rozhodnutia vychádzajú zo správneho právneho posúdenia predmetnej veci (a zo strany oboch súdov došlo k aplikácii správnych právnych predpisov). Súčasne majú za to, že zo strany okresného súdu a krajského súdu nedošlo k porušeniu žiadnych procesných práv žalovaného (a teda ani k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie). V podstate (vzhľadom na podaný obsah dovolania) majú za to, že žalovaný len zopakoval všetky svoje tvrdenia, ktoré už uviedol v ním podanom odvolaní, resp. počas priebehu prvoinštančného konania. K dovolaciemu dôvodu žalovaného podľa ust. § 420 písm. f) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v platnom znení: V nadväznosti na predmetný dovolací dôvod uvádzaný žalovaným v ním podanom dovolaní nesúhlasia s tvrdeniami žalovaného, že predmetné rozhodnutie krajského súdu je dôvodné. V tejto súvislosti poukazujú na to, že nemajú vedomosť o tom (a ani to nevyplýva z príslušného spisu), že by zo strany krajského súdu, resp. zo strany okresného súdu boli porušené akékoľvek procesné práva žalovaného. V tomto smere poukázali na to, že z ustálenej súdnej praxe jednoznačne vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04). Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR, č.k. 7Cdo/151/2020 zo dňa 30. novembra 2021, v zmysle ktorého „Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.“ Taktiež poukázali aj na právny názor prezentovaný v Uznesení Najvyššieho súdu SR, č.k. 5Cdo/40/2018 zo dňa 18. júla 2018, v zmysle ktorého „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí - ako už bolo spomenuté, jeden celok. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.“

Čo sa týka skutočností týkajúcich sa námietky premlčania uvádzaných žalovaným v ním podanom dovolaní naďalej majú žalobcovia za to, že žalovaným vznesená námietka premlčania nebola a ani nie je udržateľná a právne relevantná, a to vzhľadom na to, že: a) námietku premlčania nie je možné uplatniť voči vlastníckemu právu, b) námietka premlčania bola uplatnená žalovaným v odvolacom štádiu konania a teda nebolo možné aj z uvedeného dôvodu na túto prihliadnúť a poukázal aj na Uznesenie Najvyššieho súdu SR, č.k. 1Obdo/65/2017 zo dňa 28. júna 2018, v zmysle ktorého „Civilný sporový poriadok upravuje podmienky, za splnenia ktorých možno uplatniť námietku premlčania až v odvolacom konaní odlišným a prísnejším spôsobom ako OSP. Zatiaľ, čo ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa zaoberalo skutočnosťami a dôkazmi, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa a netýkalo sa námietky premlčania, ktorá nepatrí medzi skutočnosti a dôkazy, týkajúce sa skutkových tvrdení alebo aplikácie

práva, ale je námietkou právnou, ustanovenie § 366 v spojení s ust. § 149 a § 152 CSP medzi novoty v odvolacom konaní zahŕňa aj hmotnoprávnú námietku, ktorou je okrem iného aj námietka premlčania. Z uvedeného vyplýva, že právna otázka - či sa koncentračná zásada konania, vyjadrená v ustanoveniach § 120 ods. 4 a § 205a OSP, týka uplatnenia námietky premlčania (ktorá bola riešená dovolacím súdom v rozhodnutí, na ktoré sa dovolateľ odvolával a ktorá by v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP mohla prípadne zakladať prípustnosť dovolania) - nie je rozhodujúca pre prejednávanú právnu vec. Dovolací súd poukazuje na to, že od nadobudnutia účinnosti CSP možno v odvolacom konaní vzniknúť námietku premlčania (ako hmotnoprávnú námietku patriacu medzi prostriedky procesnej obrany a procesného útoku) iba za splnenia predpokladov uvedených v ustanovení § 366 CSP, ktoré však nie je prevzatím doterajšej úpravy § 205a ods. 1 OSP, ako sa mylne domnieva dovolateľ. Je zrejmé, že v ustanovení § 366 CSP bola úprava novôt v odvolacom konaní nanovo konštruovaná tak, aby zodpovedala celkovej koncepcii nového procesného kódexu.“)

K dovolaciemu dôvodu žalovaného podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v platnom znení žalobcovia uviedli, že s týmto nesúhlasia, pričom v tomto smere poukazujú na to, že zo strany žalovaného nedošlo ani k jeho formálnemu správne vymedzeniu (a následkom toho nie je možné predmetný dovolací dôvod považovať za relevantný ani z hľadiska materiálneho), pričom v tomto smere poukazujú na to, že v rámci predmetného dovolacieho dôvodu žalovaný iba polemizuje s rozhodnutím krajského súdu ako aj s rozhodnutím okresného súdu a spochybňuje údajne nesprávne vykonané dokazovanie. Súčasne poukazujú aj na to, že žalovaný v rámci predmetného dovolacieho dôvodu žiadnym spôsobom nekonkretizoval (a ani v náznakoch polemiky neinicioval) konkretizáciu právnej otázky, pri ktorej sa Krajský súd v Banskej Bystrici údajne odklonil od ustálenej súdnej praxe a súčasne ani neoznačil konkrétne rozhodnutie od ktorého sa mal Krajský súd v Banskej Bystrici údajne odchýliť. V nadväznosti na vyššie uvedené poukazujú na nasledovné právne názory: Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č.k. 6 Cdo 182/2017 zo dňa 29. 11. 2017, v zmysle ktorého „V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil dovolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie dovolacieho súdu a či sa dovolací súd pri jej riešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň, keďže nesprávne právne posúdenie veci zakladá prípustnosť dovolania len ak sú splnené predpoklady uvedené v § 421 ods. 1 pod písm. a), b) a c) zákona č. 160/2015 Z. z., a keďže dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 zákona č. 160/2015 Z. z.), musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označená ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, od ktorej sa dovolací súd odklonil alebo konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutia riešiacie otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie dovolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.“

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujú, aby Najvyšší súd SR ako dovolací súd dovolanie dovolateľa s poukazom na ust. § 447 písm. f) CSP zák. č. 160/2015 Z.z. odmietol. Súčasne uvádzajú, že si v predmetnom dovolacom konaní vo vzťahu k žalovanému uplatňujú aj náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba odmietnuť.

5.1. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 7Cdo/312/2018, 8Cdo/67/2017).

5.2. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

5.3. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

5.4. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t.j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP.

Dovolanie vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP

6. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) patrí napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk a iné.

6.1. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania len v tom prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia práva sporovej strany na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

6.2. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne

objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

6.3. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (napr. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. Ústavný súd v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (napr. sp. zn. IV. ÚS 150/03, sp. zn. I. ÚS 301/06).

6.4. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03-30).

6.5. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť uplatneného nároku. Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

7. Z obsahu spisového materiálu dovolací súd zistil, že v predmetnej veci odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno o tom, že je vlastníkom predmetného lešenia, resp. že k nemu nadobudol vlastnícke právo, zároveň bolo preukázané, že námietku premlčania nároku žalobcov vzniesol ako novotu až v odvolacom konaní na ktorú odvolací súd v súlade s § 366 CSP neprihliadol.

7.1. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že odvolací súd rozhodol v rozpore s predloženými dôkazmi, v rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal aj to, že v rámci prebiehajúceho odvolacieho konania súd nehodnotil nijak ním navrhované dôkazy.

7.2. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalovaného vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP nie je opodstatnené. Nie je možné zo strany dovolacieho súdu konštatovať, že by odvolací súd ako aj prvostupňový súd nedostatočne odôvodnili svoje rozhodnutie, resp. nedali odpoveď na podstatné otázky súvisiace s prejednávaným prípadom. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval a podrobne zdôvodnil (tak ako je vyššie uvedené), že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno o tom, že je vlastníkom predmetnej huteľnej veci (lešenia) alebo že by na neho žalobcovia previedli vlastnícke právo k predmetnému lešeniu. Vlastnícke právo sa nepremlčuje a v rámci reivindikačnej žaloby je ten u koho sa vec nachádza povinný vec vlastníkom vydať.

7.3. Dovolací súd teda v daných námietkach dovolateľa nevzhladol porušenie práva na spravodlivý proces aj keď sa to žalovanému javí „nespravodlivé“. Dovolací súd zdôrazňuje, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je nesúhlas s právnym posúdením veci (R 54/2012, R 24/2017). Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na konštatovanie Ústavného súdu SR podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania - zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014, IV. ÚS 279/2018).

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8.2. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8.3. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení, môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

8.4. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP má osobitný význam vzájomný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou odvolacieho súdu“. Pre právnu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky a odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“ (R 83/2018).

8.5. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

8.6. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane ale v prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinstančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia odvolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

8.7. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, d/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

8.8. Žalovaný v danom prípade neuviedol žiadnu právnu otázku, ktorou by sa súd podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP mal a mohol zaoberať. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba mať za to, že sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

9. Dovolať vo svojom dovolaní poukázal všeobecne na ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Nesprávne právne posúdenie veci malo podľa dovolateľa spočívať v tom, že vec nebola správne právne posúdená, a to bez toho, aby odôvodnil, ako a ktoré rozhodnutie súvisí s danou vecou a bolo podkladom pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Zároveň neuviedol v čom vidí odklon a od akého rozhodnutia dovolacieho súdu v uvedenej veci a aká právna otázka bola v danom spore riešená krajským súdom odlišne od akého rozhodnutia dovolacieho súdu.

9.1. Dovolací súd k tomu uvádza, že dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia je pre prípustnosť dovolania relevantný len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie odvolací súd svojím procesným postupom nenapravil. Avšak nemôže tomu byť v prípade, ak samotná strana sporu nevyužila svoje právo namietat konkrétnu nesprávnosť v rámci podaného odvolania; v takom prípade mala strana možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok sporu (sp. zn. 4Cdo/40/2019).

10. Najvyšší súd preto odmietol dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) a f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

11. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.